

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СТАРОУЗЕЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ АКСУБАЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ ҮЗИ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

улица Ленина, дом 2А,
село Старое Узеево, 423050

Ленин урамы, 2А еңче йорт
Иске Үзи авылы, 423050

Тел.: (84344) 4-13-48, ОГРН 1061665003047, ОКПО 94318688,
ИНН/КПП 1603004960/160301001

E-mail: Suzeev.aks@tatar.ru, <http://aksubayevo.tatarstan.ru>

КАРАР

№11

20 октябрь 2025 ел

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлеге Башкарма комитетының «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» муниципаль максатчан программасы турында» 28.10.2015 ел, №19 карарына үзгәрешләр керту хакында

» Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елгы 131-ФЗ номерлы Федераль законга,» Мәдәният турында» 03.07.1998 елгы 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы "Иске Үзи авыл жирлеге " муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлеге Башкарма комитеты КАРАРЫ:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлеге Башкарма комитеты «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү «муниципаль максатчан программасы турында «2015 елның 28 октябрэндәге 19 номерлы карарына, «2016-2028 елларда Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү "дип үзгәреш кертөп кушымтада бирелә торган редакциядә бәян итөргә. (19.11.2019 ел, №15, 11.10.2023 ел, №6, 14.10.2024 ел, №8 үзгәрешләр белән)

2.Өлеге Карарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтына (<http://aksubaevo.tatarstan.ru>) урнаштырырга һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мөгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.

3.Өлеге Карар үтөлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам..

Иске Үзи авыл жирлеге

Башкарма комитеты житекчесе

Н.В.Айдова

2016-2028 елларга Татарстан Республикасы

**Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»озак
сроклы муниципаль максатчан программасы**

Программа Паспорты

Программа исеме	«2016-2028 елларга Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ,ТР Конституциясе, федераль кануннар, ТР кануннары нигезендә эшлэнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукий актлар белән
Муниципаль заказчы-программа координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программа Максатлары	Аксубай районы Иске Үзи авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, җирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен мәдәният, кинематография сәнгате учреждениеләренең җәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауны, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Программа бурычлары	1. Милли музыкаль традицияләрен саклау һәм

	үстерү, заманча музыка сэнгатен үстерү; 2.Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм профессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; 3.Халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру сроклары	2016-2028 еллар
Ярдәмче программалар	- «2016-2028 елларда клуб концерт оешмаларын һәм башкару сэнгатен үстерү» "2016-2028 елларда террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау»
Программаны финанслау күләме	2016-2027 елларга Программаны финанслау күләме 20867 мең сум тәшкит итә, шул исәптән: 2016 ел-762,0 мең сум 2017 елда-773,4 мең сум 2018 ел-785,0 мең сум 2019 ел-796,8 мең сум 2020 ел-808,8 мең сум 2021 ел-1212,0 мең сум 2022 ел-1216,0 мең сум 2023 ел-1220,0 мең сум 2024 ел-1730,0 мең сум 2025 ел-2340,0 мең сум 2026 ел-2825,0 мең сум 2027 ел-3068,0 мең сум 2028 ел-3330,0 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фарыз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлөп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.
Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелеләге күрсәткечләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2029 елга арттыруга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; массакуләм һәм мәдәни-массакуләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру; үзешчән сэнгат сэнгатенең клуб формованиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; жирлек халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклап калуға юнәлдерелгән мәдәни акцияләр

	һәм программалар саны 5 чарага кадәр дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданныр белән 2 проектка кадәр уртак проектлар саны;; жирлектә "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткөрү саны -1; террорчылык һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районының Иске Үзи авыл жирлегә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм кинлек булдыру; Яшьләр мохитендә милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.
Программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру системасы	Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлегә Советы; Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлегә Башкарма комитеты.

Программа гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән аны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга гомуми характеристика.

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Иске Үзи авыл жирлегендә 2 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлегенең мәдәният объектларының гомуми чөлтәре үз эченә ала:: 1 һәркем файдалана алырлык китапханә, 2 мәдәни-ял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районында мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итү һәм үстөрүгә 2025 елда жирлек бюджетыннан 2340 мең сум акча жиберелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 6 кеше тәшкил итә. Шактый акчалар матди-техник базаны үстөрүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизацияләүгә юнәлтелә. Социологик тикшеренүләр мәгълүматларына караганда, мәдәният учреждениеләренең гамәлдәге чөлтәре халыкның ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бәяләүдә житәрлек тәмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле:

мәдәният объектларын урнаштыруның тигез булмавы, гамәлдәге учреждениеләрнең чагыштырмача югары "һәркем файдалана алырлык бусагасын" саклап калу; мәдәният учреждениеләре күрсәтә торган хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданнырның таләпләренә, өстенлекләренә һәм өметләренә тулысынча туры килми; мәдәният учреждениеләренең ял итү һәм иҗат эшчәнлегә, Мәгариф һәм үзлегенчә белем алу, чаралар үткөрү, һәмәскәр берләшмәләр эшчәнлегә өчен заманча югары технологияле жиһазлар белән житәрлек дәрәжәдә жиһазландырылмавы, шулай ук халыкның төрле категорияләре, шул исәптән хәрәкәт итүләре аз булган һәм тормыш эшчәнлегендә башка чикләүләр булган мәдәният учреждениеләренең файдалана алуын тәмин итү чаралары белән тәмин ителмәве;

сәнгатьнең төрле жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплексларга кытлык

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны жиңу механизмы

Проблема эчтәлеге	Жиңу механизмы
Мәдәни-ял итү тәкъдимнәре гражданны сорауларының бөтен диапазонын капламый	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә өлкәсендә эшнең яңа формаларын һәм ысулларын кертү
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасының житәрлек дәрәжәдә үсмәве	Тармакның матди-техник базасын ныгыту һәм мәғлүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчалар, дәүләтнеке булмаган структуралар жәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлегә чикләнгән затлар өчен мәдәният учреждениеләреннән файдалану мөмкинлегә житәрлек булмау	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән тәэмин итү, мәдәният учреждениеләрен инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче гражданны өчен жайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектлар эшлөү һәм аларны гамәлгә кертү зарурлыгы	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме

Программа максатларына ирешүгә аларның йогынтысын минимальләштерү максатында рискларны жайга салу һәм алар белән идарә итү чаралары.

Программаны гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләргә анализ ясауны муниципаль заказчы - Программаның координаторы - Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жиңлегә Башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

Иң житди куркынычларга ярдәмче программаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертүгә мөмкин. Финанс куркынычы программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс хәвефен чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләренә һәм ирешелгән нәтижәләргә карап күрсәткечләргә ел саен төзәтмәләр кертү тора. Программа чараларын Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жиңлегә бюджетыннан финанслау житмәү куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендәге инновацион проектларның инвестицияләр жәлеп итүчәнлегә механизмдарын булдыру юлы белән гамәлгә ашырыла. Административ хәвеф-хәтәр программа белән нәтижәсез идарә итүгә бәйле, бу ярдәмче программаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерүгә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып тора:

программа чараларын үтәү барышын тикшереп тору һәм Программаны гамәлгә ашыруга ағымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

программа күрсәткечләре (Индикаторлары) үтәлешенә өзлексез мониторинг;

халыкка мәғлүмат җиткерү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында белешмәләргә ачык бастырып чыгару.

Хәвеш - хәтәрләр белән идарә итү чараларын күрү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтиҗәләгән һәм нәтиҗәләгән бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы-координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаның төп максатлары, бурычлары, ахыргы нәтиҗәләргән һәм аны гамәлгә ашыру срокларын тасвирлау

Программаның максаты 2018 - 2028 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәтенең өстенлекләргән нигезләнгән.

Аксубай муниципаль районы Иске Үзә авыл җирлеген социаль-иқтисади үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен тиешле шартлар тудыру белән беррәттән, әлегә программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районы Иске Үзә авыл җирлегендә яшәүчеләргән мәдәният, сәнгать өлкәсендәгә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, мәдәният, сәнгать учреждениеләргән җирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен җәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы кайбер бурычларны хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыкаль традицияләргән саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районы Иске Үзә авыл җирлегендә халык сәнгать һөнәрләргән саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы Иске Үзә авыл җирлегә территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының сакланышын һәм алардан нәтиҗәлә файдалануны тәмин итү;

Регионара һәм миллиләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәҗәсен күздә тотып, аларның үзәнчәлеклә бурычлары тиешле ярдәмчә программаларда чагылдырылган.

"2016 - 2028 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү" ярдәмчә программасы Милли музыкаль традицияләргән саклап калуны һәм үстерүне, заманча музыка сәнгәтен үстерүне максат итеп куя. Җирлектә муниципаль концерт оешмалары чәлтәргән бүгәгә торышын, 2026 елга кадәр концерт учреждениеләргән үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районы Иске Үзә авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау " ярдәмчә программасы террорчылык һәм экстремистлык күренешләргән барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районы Иске Үзә авыл җирлегә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләргән пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәғлүмат киңлеген булдыруны

камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты-2016-2028 еллар.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән төрләрнең берләше торган федераль, республика, шулай ук Аксубай муниципаль районының Иске Үз авыл җирлегенә бюджеты акчаларынан файдалануны күздә тотып.

Программаны финанслауның гомуми күләме 20867,0 мең сум төшкән итә, шул исәптән:

2016 ел-762,0 мең сум

2017 ел-773,4 мең сум

2018 ел-785,0 мең сум

2019 ел-796,8 мең сум

2020 ел-808,8 мең сум

2021 ел-1212,0 мең сум

2022 ел-1216,0 мең сум

2023 ел-1220,0 мең сум

2024 ел-1730,0 мең сум

2025 ел-2340,0 мең сум

2026 ел-2825,0 мең сум

2027 ел-3068,0 мең сум

2028 ел-3330,0 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фарыз характерында була һәм, тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчалардан нәтиҗәле файдалануын тикшереп тора. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларының барлык башкаручылары белән төзәлгән торган муниципаль контрактлар нигезендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына төгел туры китереп гамәлгә ашырыла.

Программаның социаль-иқтисади нәтиҗәләргә бәйләү

Мәдәниятнең фундаменталь үзгәрешләргә шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтиҗәләргә вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, индивидуумнарның кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә чагыла, бу ахыр чиктә җәмгыять яшәеше нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтиҗәләргә генә характерлы торган индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шулай ук вакытта конкрет ярдәмчә программаларда үз нәтиҗәләргә күрсәткечләргә булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмчә программаларын гамәлгә ашыруның

нәтижелелеген бәяләу Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-иқтисадый эффекты Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлеге гражданны төрмөшүндә мәдәниәтнең социаль ролән күтәрүдә һәм Иске Үзи авыл җирлегендә төрмөш сыйфатын күтәрүдә, мәдәниәт өлкәсендә модернизация курсын төрмөшкә ашыру өчен уңай иҗтимағый атмосфера тудыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районы Иске Үзи авыл җирлегендә яшәүче халыкларның үзәнчәлеге булганда бөтенлегән саклап калуга ярдәм итә торған мәдәни киңлек бердәмлегән ныгытуда;

иҗади эшчәнлек өчен уңай шартлар тудыруда, мәдәниәттә һәм сәнгатьтә халыкка тәкъдим ителә торған мәдәни байлыкларның һәм мәғлүматның төрлелегән һәм аңлаешлылығын тәэмин итүдә;

мәдәниәтне иқтисадый үстөрү процессларын активлаштыруда һәм тармакка җәлеп ителә торған дөүләтнеке булмаған ресурсларны үстөрүдә;

Мәдәниәтне үстөрү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тығыз бәйләнгән. Кагыйдә буларак, бу элемент мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыктар эшчәнлегендә күрәнә. Истәлекле урыннар һәм саклана торған тарихи-мәдәни территорияләр системасын формалаштыру Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итүгә турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа мәдәниәтне үстөрү проблемаларын әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тығыз бәйләнештә хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижелелеге программада каралған максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә фактта ирешү дәрәжәсә буларак бәйләнә.

«2016-2028 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатән үстөрү " ярдәмчә программасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмчә программа исемә	«2016-2028 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатән үстөрү «
Муниципаль ярдәмчә программаның максаты	Аксубай районы Иске Үзи авыл җирлеге территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклап калу; мәдәниәт учреждениеләренә муниципаль берәмлекләренә җирле үзидарә органнары, иҗтимағый берләшмәләр һәм оешмалар, мәғариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәғлүмат чаралары, иҗат һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлегән үстөрү; -халыкта гражданнык үзәнчәлегән, өхлакый-өхлакый һәм

	толерант дөньяга караш формалаштыру буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру. - эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын яхшырту																																			
Муниципаль ярдәмче программа бурычлары	Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, җирлекнең тарихи-мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру. План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру. Мәдәни-ял итү чараларында катнашучылар санын арттыру. «Мәдәният» өлкәсендә халыкта гражданлык төңгәллеген формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр культурасын тәэмин итә торган системаны үстерү һәм модернизацияләү																																			
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлеге Башкарма комитеты																																			
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлеге Башкарма комитеты																																			
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2016-2028ел																																			
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаclarы, шул исәптән елар буенча:	Финанслау чыганаclarы булып Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлеге бюджеты акчалары тора Чыгымнар (мең сум)																																			
Жирле бюджет акчалары	<table><tr><td>Барлыгы</td><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr><tr><td></td><td>20867</td><td>762</td><td>773,4</td><td>785,0</td><td>796,8</td><td>808,8</td></tr><tr><td></td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td><td>2026</td><td>2027</td></tr><tr><td></td><td>1216</td><td>1220</td><td>1730</td><td>2340</td><td>2825</td><td>3068</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3330</td></tr></table>	Барлыгы	2016	2017	2018	2019	2020	2021		20867	762	773,4	785,0	796,8	808,8		2022	2023	2024	2025	2026	2027		1216	1220	1730	2340	2825	3068							3330
Барлыгы	2016	2017	2018	2019	2020	2021																														
	20867	762	773,4	785,0	796,8	808,8																														
	2022	2023	2024	2025	2026	2027																														
	1216	1220	1730	2340	2825	3068																														
						3330																														
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру;																																			

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

- «мәдәният " өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;
- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, методларын һәм чараларын эшләү;
- җирлекнең социаль-икътисадый үсешендә киңрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;
- халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау ярдәмче программасы паспорты

Ярдәмче программа исеме	«"Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау "(алга таба-Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлеге Башкарма комитеты
Ярдәмче Программаның Максаты	Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауны, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Ярдәмче Программа бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән жәмәгәтьчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2028 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганакалары:	Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлеге бюджеты акчалары счёты 26,0 мең сум төшкил итә, шул исәптән 2016 елга-2,0 мең сум

	2017 елга-2,0 мең сум 2018 елга-2,0 мең сум 2019 ел-2,0 мең сум 2020 ел-2,0 мең сум 2021 ел-2,0 мең сум 2022 ел-2,0 мең сум 2023 ел-2,0 мең сум 2024 ел-2,0 мең сум 2025 ел-2,0 мең сум 2026 ел-2,0 мең сум 2027 ел-2,0 мең сум 2027 ел-2,0 мең сум Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга район һәм республика бюджетыннан акчалар бүлөп бирүне исәпкә алып, ел саен корректировкаланарга тиеш.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижәләре	Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру террорчылык һәм экстремистлык күренешләренә барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлегә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру; Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.
Ярдәмче программаның үтәлешен тикшереп торуды оештыру	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлегә Советы тикшереп тора.

II. Программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблемага характеристика

Ярдәмче программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхеснең, җәмгыятьнең һәм дәүләтнең иминлеген тәмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрендәге Россия Федерациясендә террорчылыкка каршы торучу концепциясе, 2026 елга кадәр чорга Россия Федерациясенә дәүләт милли сәясәт стратегиясе, шулай ук милләтара, динара мөнәсәбәтләргә гармонияләштерүгә юнәлдерелгән нигезләмәләргә үз эченә алган башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр тәшкил итә. Яшьләргә патриотик тәрбия бирү.

Хәзерге вакытта Аксубай районының Иске Үзи авыл җирлегендә бер генә православие дини оешмасы теркәлмәгән.

Иҗтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, тотрыклылык, яхшы күңеллелек, төрле социаль төркемнәр, милләтләр

һәм диннәр вәкилләренең конструктив хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар, гамәлдәге православие чиркәүләре һәм мөселман мәчетләре саны артты.

Шул ук вакытта Ярдемче программаны әзерләү һәм аны алга таба гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге хәзерге вазгыятьнең киеренке булып калуына бәйле.

Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының, иҗтимагый хәрәкәтләрнең һәм барлык гражданның тырышлыгын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Иске Үзи авыл җирлеге алдында торган аеруча кискен проблемаларны хәл итәргә мөмкинлек бирчәк, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүдә уңай тенденцияләр тудыру гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаячак.

III. Ярдемче программа чаралары

«2016-2028 елларга Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау»

№ п/п	Чара исеме	Үтәү вакыты	Башкаручы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чараларны гамәлгә ашырырга: авыл яшьләренең мәшгульлеген тәмин итү, ял итү һәм һөнәри белем алу мөмкинлекләрен киңәйтү; авыл яшьләренең иҗтимагый хәрәкәттен үстерү буенча	2016-2028 ел	Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлеге Башкарма комитеты", Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының "мәдәният бүлеге" МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау өлкәсендә программа һәм проектларның республика конкурсында катнашу һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.	2016-2028 ел	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, "ӘМР мәдәният бүлеге" МКУ, »ӘМР "мәгариф бүлеге" МКУ
3	Җирлекнең дини берләшмәләрендә гыйбадәт вакытында дин тотучыларга дини түземлекне формалаштыруга һәм саклауга, шулай ук дин тотучыларда террорчылыкны һәм экстремизмны конфликтлы	2016-2028 ел	Җирлек башлыгы

	ситуацияләргә хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак бәяләүне булдыруга ярдәм итә торган системалы мәрәжәгать итү инициативасы белән чыгарга.		
4	Басма һәм электрон массакуләм мәғлүмат чаралары материалларына, уку-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга аларда милләтара һәм төбәкара розгыш-талаш тудыру билгеләрен ачыклау өчен экспертиза үткөрүне оештырырга.	2016-2028 ел	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге (киләшү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2028 ел	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге (киләшү буенча), Иске Үзи авыл җирлеген Башкарма комитеты
6	Җәмгыятьтә әхлакий сәламәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, кешеләр күп була торган объектларның террорчылыктан саклануы, халыкның тормышын тәэмин итү объектлары проблемалары буенча «түгәрәк өстәлләр» үткөрү.	2016-2028 ел	«Мәгариф бүлгеге «МКУ», Мәдәният бүлгеге " МКУ, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты ОДМС
7	Формаль булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча рейдлар.	2016-2028 ел	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге(киләшү буенча)
8	Төркөлмәгән дини һәм милли берләшмәләргә ачыклау өчен дини конфессияләр һәм милли диаспоралар вәкилләргә белән әңгәмәләр үткөрү	2016-2028 ел	Россия Федераль миграция хезмәтенен ТР буенча идарәсенен Аксубай районы бүлгеге(киләшү буенча)
9	Кешеләр күп була торган биналарда гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда гамәлләр буенча уку дәресләргә	2016-2028 ел	Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлеген башкарма комитеты,

	үткөрүне оештыру		Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге(килешү буенча), «ТР буенча ФПСның 102 ПЧ (килешү буенча)
10	Барлык типтагы мәгариф учреждениеләрендә экстремизмның, бигрәк тә милләтара һәм динара дошманлыкка өндөүче теләсә нинди формаларының, зур куркыныч булуын аңлату буенча класс сәгатьләрен системалы үткөрү	2016-2028 ел	«Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлгеге, Аксубай муниципаль районының дини конфессияләр вәкилләре (килешү буенча), Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге (килешү буенча)
11	Ярдәмче программа чараларын мәгълүмати яктыртуны оештыру	Ел дәвамында	«Сельская новь» газетасы редакциясе (килешү буенча), Иске Үзи авыл җирлегә клубларында стендлар